Lesson Twenty-Two-The Middle ברכות Of שמונה עשרה-8

ָלִישִׁוּאַתְּדְּקּוִינוּ כָּל הַיוֹם בָּרוּךְ אַתַּהייֻבְּצְבִיחַקְּרֶוֹיְּסִוּאָה: שְׁבַּע אָת צֶבַּח דָּוִּרְאַבְּדְּדְ בִּסְהַרָּה הַּצְּבִיחַקְּבְרָוֹיְסוּאָה: שְׁבַע

מנהג בבל				
(25) ענף 1ב	ענף 1א (70)			
את צמח דוד עבדך מהרה' תצמיח	את צמח דוד עתה תצמיח			
וקרנו תרום בישועתך כי לישועתך קוינו כל היום	וקרנו תרום בישועתך			
ברוך אתה יי מצמיח קרן ישועה	ברוך אתה יי מצמית קרן ישועה			

Source 1

הסדור המבואר (Rabbi Avrohom Ginsel) כי לישועתך קוינו כל היום: כשאומרים כי לישועתך קוינו כל היום יכון לצפות לישועה כדי שיוכל להשיב ליום הדין כששואלין אותו: ציפית לישועה. (בשם האר"י).

Translation: When one says: Ki Li'Yishuascha Kiveinu Kol Ha'Yom, one should look forward to the day of redemption so that when one passes away and goes to the next world one will be able to answer affirmatively to the question: did you look forward to the day of redemption?

Source 2

תלמוד בבלי מסכת שבת דף לא' עמ' א'–אמר רבא: בשעה שמכניסין אדם לדין אומרים לו: נשאת ונתת באמונה, קבעת עתים לתורה, עסקת בפריה ורביה, צפית לישועה, פלפלת בחכמה, הבנת דבר מתוך דבר; ואפילו הכי: אי יראת ה' היא אוצרו,אין, אי לא, לא.

Translation: Raba said: When man is led in for Judgment he is asked: did you do business with integrity, did you establish times for learning, did you engage in procreation, did you look forward to salvation, did you engage in the dialectics of wisdom, did you understand one thing from another. Yet even so, if 'the fear of the Lord is his treasure,' it is well: if not, it is not well.

Source 3

ספר מצוות קמן מצוה א'-יום ראשון. מצות התלויות בלב-לידע שאותו שברא שמים וארץ
הוא לבדו מושל מעלה וממה ובד' רוחות כדכתיב (שמות כ') אנכי ה' אלהיך וגומר, וכתיב
(דברים ד') וידעת היום והשבות אל לבבך כי ה' הוא הא-להים בשמים ממעל ועל הארץ
מתחת אין עוד. ודרשו חכמים אפילו באויר. לידע, פירוש לאפוקי מן הפילוסופין שאמרו
שהעולם נוהג מאליו במזלות, ואין לו מנהיג ולא דבר, ואפילו קריעת ים סוף ויציאת מצרים
וכל הנפלאות שנעשו במזל היו. ויש לנו להאמין כי שקר הם דוברים. אכן הקב"ה מנהיג את
העולם כולו ברוח פיו. והוא הוציאנו ממצרים ועשה לנו כל הנפלאות ואין אדם נוקף אצבעו
מלממה אלא אם כן מכריזין עליו מלמעלה שנאמר (תהילים ל"ז) מה' מצעדי גבר כוננו. ובזה

תלוי מה שאמרו חכמים (שבת דף לא) ששואלין לאדם לאחר מיתה בשעת דינו צפית לישועה. והיכן כתיב מצוה זו. אלא שמע מינה בזה תלוי, שכשם שיש לנו להאמין שהוציאנו ממצרים דכתיב אנכי ה' א-להיך אשר הוצאתיך וגומר. ועל כרחין מאחר שהוא דיבור", הכי קאמר, כשם שאני רוצה שתאמינו בי שאני הוצאתי אתכם כך אני רוצה שתאמינו בי שאני ה' אל-היכם ואני עתיד לקבץ אתכם ולהושיעכם. וכן יושיענו ברחמיו שנית, כדכתיב (דברים ל') ושב וקבצך מכל העמים וגומר".

Translation: Mitzvos that are centered in the Heart-This refers to knowing that the One who created the heavens and the Earth, He is the only one who governs on high and below and in the four directions as it is written (Shemos 20): Anochei Hashem Elokeicha and it is written (Devarim 4): V'Yadata Ha'Yom V'Hasheivosa El Livovecha Ki Hashem Hoo Ha' Elokim Ba'Shamayim Mi'Ma'Al V'Al H'Aretz Mi'Tachas Ain Od. Our Rabbis derived from those words: even in the air. Know, that those words were said in order to contradict those philosophers who say that the world runs on its own through random luck and that the world has no overseer nor spokesman. They further argue that even the splitting of the Red Sea and the Exodus from Egypt and all the miracles that happened there occurred as a result of fate. It is our responsibility to believe that the philosophers speak untruths. G-d is the overseer over the world by word of His mouth. G-d took us out of Egypt and undertook great miracles. None on this world even bends his finger without that act being ordained from above as it is written (Tehillim 37): From G-d the steps of man are ordered. Based on that principle Chazal said that they ask a person once he passes away at his moment of judgment: did you look forward to the day of redemption. Where is that requirement written? Listen to what is the basis for that requirement. It is derived from the rule that we are required to believe that G-d took us out of Egypt as it is written: I am G-d who took you out of Egypt. Those words are part of one of the Ten Commandments. They have a broader meaning; just as I expect you to believe that I took you out of Egypt, so too I expect you to believe that I am also the G-d who will gather you together and rescue you. G-d will rescue us a second time as it is written (Devarim 30) V'Shav V'Kabetzcha MiKol Ha'Amim.

ספר מצוות קטן, הגהות רבינו פרץ מצוה א' הגהה ג'–כלומר, מאחר שאנכי ה' אל–היך הוא אחד מעשרה דברות, וכל הדברות הם ציווים, כמו כן אנכי הוא צווי, והאיך משמע, אלא ודאי ה"ק וכו'.

Translation: This is what he means: the words: I am G-d your G-d are part of the First Commandment. Since all the commandment are orders, then the words: I am your G-d is also a commandment. In what way? It is a commandment to us to believe that G-d is promising that He will bring the ultimate redemption for the Jews.

הגהה ד'-אם כן צפית לישועה מצוה כתיבה היא מאנכי ולכך שואלין עליה. ע"כ.

Translation: Therefore looking forward to redemption is a Mitzvah that is written as part of the First of the Ten Commandments. That is why a person is asked at his judgment after death whether the person looked forward to redemption.

Source 4

פירושי סידור התפילה לרוקח [נמ] את צמח דוד–כי לישועתך קיוינו כל היום, קיוינו לו ויושיענו (ישעיה כה מ).

Source 5

ספר אבודרהם שמונה עשרה ד"ה את צמח– כי לישועתך קוינו כל היום ע"ש (בראשית מט,יח) לישועתך קויתי ה'.

לִישׁוּעָתְדְבִּקְוִינוּ כָּל הַיוֹם בָּרוּךְ אַתָּהײֵבִּצְבִיחַבְּרֶןיְשׁוּעָה: שְּׁבַע קולֵנוּ יָיָ אֱלֹרֵינוּ וְחוּס וְחָנֵנוּ וְרַחֵם עָלֵינוּ וְקַבַלְבִּים אַתָּההוּאבֵעוּלָכּוְלְא תְפִּלָתַנוּוְאֶת תְּחִנָתֵנוּ בִּיאַב כָּלֵארַחֲבִים רַבִּים אַתָּה הוּאבֵעוּלָכּוְלֹא נִשׁוּב רַיִּקִּם בָּלִפְּנִיךְ כִּיאַל שוֹבַעַתִּפּלַהוֹחַמֵנוּוְאַתַּהבַאַישובעתפּלהי

מנהג בבל		מנהג ארץ ישראל		
(46) ענף 2	(7) ענף 1	(6) ענף 2	(4) ענף 1	
שמע קולינו יי אלהינו הוס ⁴ ורהם עלינו וקבל ברחמים	שמע קולינו יי אלהינו הוסי ורחם עלינו וקכל ברחמים	שנוע יי אלהיגו' בקול	שמע יי אלהינו בקול	
את תפלתינו •	את תפלתינו -	תפלתינו ורחם עלינו	תפלתינוי ועשה מהרה את בקשתינו	
כי אל שומע תפלתינו ותחנונינו אתה		כי אל הנון ורחום אתה		
ברוך אתה יי שומע תפלה	ברוך אתה יי שומע תפלה	ברוך אתה יי שומע תפלה	ברוך אתה יי שומע תפלה	

מנהג בבל					
(7) 34	(4) 24	(11) 84	(12) ענף 3ג	ענף נא (8)	
שמע 15	ישמעיני	שמע	שמע	שמע	
קולנו יי אלהינו	קולינו יי אלהינו	קולינו יי אלהינו	קולינו יי אלהינו	קולינו יי אלהינו	
	חוס	חוס	חוס והמול	חוס וחמולי	
ורחם עלינו	ורחם עלינו	ורחם עלינו	ורחם עלינו	ורחם עלינו	
וקכל ברחמים	וקבל ברחמים	וקבל* ברחמים	וקבל ברתמים	וקבל ברחמים	
וברצון		וברצוןע	ורצון	ורצון	
את תפלתינו	את תפלתינו ³	את תפלתינו	את תפלתינו	את תפלתינוי	
			והעתר לנו בתפלתינו		
			וועות לנו בונפלונים:	ושמע נאקתינו	
			כאשר שמעת	כאשר שמעת	
			את נאקת אבותינו	נאקת אבותינו	
			ומלפניך מלכינו	12 111211 21/112	
			ריקם אל תשיכנו		
כי אל	כי אל וו	כי אל	כי אל	כי אל	
שומע תפלות	שומע תפלתינו	שומע תפלתינו	שומע תפלתינו	שומע תפלתינו	
ותהגונים אתה	ותחנונינו אתה	ותחנונינו אתה	ותחנונינו אתה	ותחנונינו אתה	
ומלפניך מלכינו	ומלפניך מלכינו				
ריקם	ריקם	וריקם מלפניך			
אל תשיבנו	אל תשיבנו	אל תשיבנו			
	כי אב מלא	כי אב מלא			
	רתמים רבים אתה	רחמים רבים אתה			
		והעתר לנו			
		בתפלתינר0			
		ושמע נאקתינו			
	כאשר שמעת				
		נאקת אבותינויי			
	ובידך כח וגבורה				
חננו ועננו					
ושמע תפלתינו ^{יו}					
כי אתה					
שומע תפלת	לשמוע תפלת				
כל פה	כל פה				
ברוך אתה יי	ברוך אתה יי	ברוך אתה יי	ברוך אתה יי	ברוך אתה יי	
שומע תפלה	שומע תפלה	שומע תפלה	שומע תפלה	שומע תפלה	

Source 5

נוסח רומניא

Source 6

סידור רב סעדיה גאון

שמע קולנו ייי אלהינו חוס ורחם עלינו וקביל ברחמים את תפלתנו ומלא ברחמיך הרבים כל משאלות לבנו ברוך אתה ייי שומע תפלה: רצה ייי

Source 7

סידור ארם צובא

ברול אלטה הוסת החלעו לאלט לאמה השלה הוסל ללה הלכו היסל הליה לאלח לא השלה הליל אני לאלט אלינו הליה הליה בלא בנילים אלט נוולער לת בללו בנים לניו ובים

Source 8

סידור רבינו שלמה ברבי נתן

שמע קולנו ה' אלהינו חום ורחם עלינו וקבל ברחמים את תפלתנו ותחגונינו אתה וריקם מלפניך אל תשיכנו ושמע נאקותינו כאשר שמעת את נאקת אבותינו כי אתה הוא שומע תפלת כל פה. ברוך אתה ה' שומע תפלה.

Source 9

וירא הים ההוא את ישראל מיד מצרים, וירא ישראל את מצרים מת על שפת הים. וירא ישראל את היד הגדלה אשר עשה ה' במצרים וייראו העם את ה', ויאמינו בה' ובמשה עבדו.

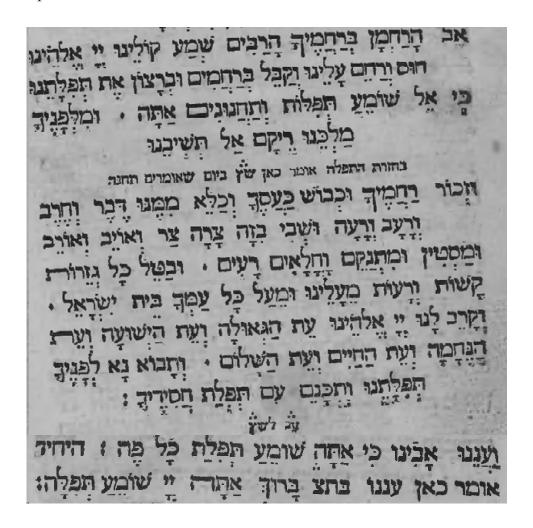
Source 10

אבינו מלכנו, בעבור אבותינו שבטחו בך, ותלמדם חקי חיים, כן תחננו ותלמדנו.

Source 11

יתר כְּלָם הזרוּוְהַבְּלִיכוּ וָאָבְרוּיִייִבְּלוֹךְ לְעוּלְםוַעֵר: בִּגְּלֵל אָבוֹת תּוֹשִׁיעַבָּנִיםוְתָבִיאנְאָלָה לִכְנִיבְּנִיהֶםכִּי בֵעוֹלָם אַתָּהנוֹאֵל בָּרוּךְ אַתָּהייַ נָאַל יִשְׁרָאֵל:

Source 12-Carpentras

Source 13

תלמוד בבלי מסכת עבודה זרה דף ח', עמ' א'–אמר רב יהודה בריה דרב שמואל בר שילת משמיה דרב, אף על פי שאמרו: שואל אדם צרכיו בשומע תפלה, אבל אם בא לומר בסוף כל ברכה וברכה מעין כל ברכה וברכה – אומר. א"ר חייא בר אשי אמר רב, אף על פי שאמרו: שואל אדם צרכיו בשומע תפלה, אם יש לו חולה בתוך ביתו – אומר בברכת חולים, ואם צריך לפרנסה – אומר בברכת השנים. אמר ר' יהושע כן לוי, אף על פי שאמרו: שואל אדם צרכיו בשומע תפלה, אבל אם בא לומר אחר תפלתו, אפילו כסדר יוה"כ – אומר.

Translation: Said Rav Judah the son of Samuel son of Shilath in the name of Rav: Even though it was said that one should pray for his private needs only at Who hearkens to prayer,' nevertheless, if he is disposed to supplement any of the Brachos with personal supplications relevant to the subject of each particular Bracha, he may do so. So also said Rav Hiyya son of Ashi in the name of Rav: Even though it has been said that one should pray for his own needs only at Who hearkens to prayer', still if, for example, one has a sick person at home, he may offer an extempore prayer at the Bracha of the sick for the sick; or if he has financial difficulties, he may offer his own prayer in connection with the Bracha for prosperous years. Rav Joshua son of Levi said: Though it has been decided that private prayers for personal needs only may be

inserted in the Bracha of 'Who hearkens to prayer', yet if one wishes to offer his supplications after Shemona Esrei, to the extent of the reciting the entire Day of Atonement Service, he may do so.

favorable time but communal prayers never go unanswered.

Source 14

דברים רבה (וילנא) פרשת ואתחנן פרשה ב-ואני תפלתי וגו' דוד בשביל שהיה יחידי אמר עת רצון אבל תפלתן של ציבור אינה חוזרת לעולם ריקם הוי כה' א-להינו בכל קראנו אליו. Translation: Kind David because he was praying alone asked G-d that he accept his prayers as if it was a